

UDENRIGSMINISTERIET

642

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

18. marts 2004

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg 26. marts 2004 –
dagsordenspunkt rådsmøde (retlige og indre anliggender) samt møde i Det
Blandede Udvalg med deltagelse af Norge og Island på ministerniveau den
30. marts 2004 – vedlægges Integrationsministeriets notat om de punkter, der
forventes optaget på dagsordenen.

P. H. Orskov

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Dato: 17. marts 2004
Kontor: Internationalt kontor
J. nr.: 2004/4050-505
Sagsbeh. pbm
Fil-navn: Oversendelse FEU

INM0186

Med henblik på oversendelse til Folketingets Europaudvalg sendes bidrag til samlet aktuelt notat vedrørende rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 for så vidt angår Integrationsministeriets område.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder

/Dorit Hørlyck

Bidrag til aktuelt notat til brug for rådsmødet (retlige og indre anliggender) samt mødet i det Blandede Udvalg med Norge og Island på ministerniveau den 30. marts 2004

- Dagsordenspunkt 8): Rådets direktiv om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere og statsløse som flygtninge eller som personer, der af anden grund har behov for international beskyttelse (KOM (2001) 510 endelig)..... 2
- Dagsordenspunkt 9): Rådets direktiv om minimumsstandarder for procedurer i medlemsstaterne for tildeling og fratagelse af flygtningestatus (KOM (2002) 326 endelig) 5
- Dagsordenspunkt 10): Kommissionens forslag om etablering af et selvstændigt agentur for grænsekontrol (Kom (2003) 687 endelig)..... 9
- Dagsordenspunkt 11): Kommissionens forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste KOM (2002) 548 endelig..... 12
- Dagsordenspunkt 12): Meddelelse ledsaget af et forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning og et forslag til Rådets henstilling med henblik på at lette forskeres indrejse..... 15
- Dagsordenspunkt 13): Initiativ fra Kongeriget Spanien med henblik på vedtagelse af Rådets direktiv om transportvirksomheders forpligtelse til at fremsende oplysninger om befordrede personer, EUT C 82 af 5.4.2003, s. 8..... 17
- Dagsordenspunkt 14): Kollektiv evaluering: Udkast til revideret landerapport om Rumænien 19

Dagsordenspunkt 8): Rådets direktiv om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere og statsløse som flygtninge eller som personer, der af anden grund har behov for international beskyttelse (KOM (2001) 510 endelig)*

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Indledning

Kommissionen fremsatte den 31. oktober 2001 forslag til direktiv om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere og statsløse som flygtninge eller som personer, der af anden grund har behov for international beskyttelse.

Kommissionens direktivforslag er fremsat med hjemmel i afsnit IV i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, artikel 63, stk. 1, litra c, og stk. 2, litra a. Direktivet skal i henhold til Traktatens artikel 67, nr. 1, vedtages med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Det fremgår af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Thessaloniki den 19. – 20. juni 2003, at Det Europæiske Råd opfordrede Rådet til at vedtage direktivforslaget inden udgangen af 2003.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 ventes en drøftelse af udestående spørgsmål.

2. Indhold

Direktivforslaget angiver, hvilke kriterier en person skal opfylde for at kunne anerkendes som flygtning eller som en person, der af anden grund behøver international beskyttelse.

Herudover indeholder direktivet en række kriterier, der indgår i vurderingen af, hvorvidt den enkelte asylansøger kan anerkendes som flygtning eller som en person, der af anden grund behøver international beskyttelse, herunder bestemmelser om hvilke aktører der kan udøve forfølgelse eller anden uberettiget overlast samt nærmere kriterier for vurderingen af, om der foreligger et internt flugtalternativ.

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

Direktivet angiver endvidere, hvilke rettigheder der ydes til de to persongrupper, herunder bestemmelser vedrørende udstedelse af opholdstilladelse, adgang til arbejdsmarkedet og adgang til undervisning. Visse rettigheder er differentierede, således at personer, der er ydet subsidiaer beskyttelse, først får adgang til den pågældende rettighed efter en vis periode.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har senest været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 12. marts 2004.

Rådet for Etniske minoriteter støtter, at der fastsættes EU-regler om opnåelse af flygtningestatus.

4. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet fremlagde den 22. oktober 2002 sin udtalelse om direktivforslaget.

Europa-Parlamentet har tilsluttet sig grundlinierne i direktivforslaget og har herudover blandt andet udtalt, at direktivets udelukkelsesbestemmelser bør omfatte personer, i forhold til hvem der er udstedt en europæisk anholdelsesanmodning, og personer, der har været involveret i terroristvirksomhed.

Disse betragtninger angår mistanke om krigsforbrydelser som udelukkelsesgrund. De findes at indskrænke flygtningekonventionens udelukkelsesgrunde og er derfor ikke efterkommet. Direktivets udelukkelsesgrunde omfatter blandt andet personer, om hvem der er alvorlig grund til at antage, at de har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse uden for asyllandet, eller at de har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskeheden, samt personer, hvor der er rimelig grund til at formode, at de udgør en fare for sikkerheden i den EU-medlemsstat, de befinder sig i.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i sit direktivforslag som begrundelse for at indføre fællesskabsretlig regulering på området anført, at der eksisterer divergerende beskyttelsesordninger i medlemsstaterne, og at etableringen af ensartede beskyttelsesordninger vil reducere de sekundære bevægelser. Kommissionen har endvidere anført, at den fortsatte mangel på tilnærmede regler for anerkendelse af flygtninge og personer, der af anden grund har brug for international beskyttelse, vil have en negativ indvirkning på andre asylinstrumenters effektivitet.

Forslaget vurderes på denne baggrund at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til direktiv om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere og statsløse som flygtninge, eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse, har hverken lovgivningsmæssige

eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen.

Såfremt tilsvarende regler ønskes gennemført i dansk ret, *skønnes* dette ikke at ville kræve ændringer i udlændingeloven eller at ville medføre statsfinansielle konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er blevet orienteret om sagen forud for rådsmøderne den 14. – 15. oktober 2002, den 28. – 29. november 2002, den 27. – 28. februar 2003, den 8. maj 2003, den 6. juni 2003, den 27. – 28. november 2003, *samt den 19. februar 2004.*

Dagsordenspunkt 9): Rådets direktiv om minimumsstandarder for procedurer i medlemsstaterne for tildeling og fratagelse af flygtningestatus (KOM (2002) 326 endelig)*

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Indledning

Kommissionen fremsatte den 26. oktober 2000 forslag til rådsdirektiv om minimumsstandarder for procedurer i medlemsstaterne for tildeling og fratagelse af flygtningestatus, (KOM (2000) 578 endelig).

Kommissionens direktivforslag er fremsat med hjemmel i afsnit IV i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, artikel 63, stk. 1, nr. 1, litra d. Direktivet skal i henhold til Traktatens artikel 67, nr. 1, vedtages med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget blev præsenteret af Kommissionen på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. september 2000.

På baggrund af forhandlingssituationen opfordrede Det Europæiske Råd på sit møde i Laeken den 14. - 15. december 2001 Kommissionen til senest den 30. april 2002 at fremsætte et revideret direktivforslag om asylprocedurer.

Det Europæiske Råd opfordrede på sit møde i Sevilla i juni 2002 Rådet til at godkende det reviderede direktivforslag inden december 2003.

Kommissionen fremsatte det reviderede forslag til Rådets direktiv om asylprocedurer (KOM (2002) 326 endelig) den 19. juni 2002.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5. - 6. juni 2003 blev der med få undtagelser opnået politisk enighed om artiklerne 1 - 22.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. - 3. oktober 2003 var der politisk enighed om udarbejdelse af en fællesminimums liste over sikre oprindelseslande.

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 ventes en drøftelse af udestående spørgsmål, herunder om sikre tredjelande og juridisk bistand under asylsagen.

2. Indhold

Direktivforslaget fastlægger minimumsgarantier for asylansøgeren under asylsagen og fastlægger minimumsstandarder for behandling af en asylsag i første og anden instans. Direktivet er bygget op på den måde, at kapitel I omhandler direktivets formål og anvendelsesområde, kapitel II omhandler grundlæggende principper for asylsagsbehandlingen og ansøgerens rettigheder. Kapitel III omhandler rammerne for asylsagsbehandlingen i første instans og kapitel IV indeholder bestemmelser for inddragelse af status. Endelig fastsætter kapitel V standarder for behandling af en klage, og kapitel VI angår afsluttende bestemmelser om blandt andet ikrafttræden.

Kapitel II om minimumsgarantier for asylproceduren fastslår blandt andet, at afgørelser skal træffes individuelt, objektivt og upartisk, og at negative afgørelser skal begrundes og indeholde en klagevejledning. Ansøgeren skal have adgang til juridisk bistand under asylsagen. Under klagesagsbehandlingen skal denne bistand som udgangspunkt være gratis. I kapitel III fastlægges fælles standarder for anvendelse af begreberne "uantagelige ansøgninger", "åbenbart grundløse ansøgninger" og "første asylland". Endvidere fastsættes fælles standarder for "sikkert oprindelsesland" og "sikkert tredjeland". Det er fakultativt for medlemsstaterne at anvende de sidstnævnte begreber, men såfremt de vælger at anvende dem, skal anvendelsen følge de fælles rammer.

Endvidere foreslås en procedure for vedtagelse af en fælles liste over sikre oprindelseslande. En forudsætning for at anse et land som sikkert oprindelsesland er, at landet opfylder en række kriterier i direktivforslagets annekks II. Der må således ikke generelt finde forfølgelse eller omstændigheder, der kan begrunde subsidiær beskyttelse, sted i det pågældende land. Ifølge kapitel IV skal en medlemsstat afslå en ansøgning, såfremt ansøgeren er fra et land på den omtalte liste, og såfremt landet findes sikkert for den pågældende ansøger.

Efter forslaget kapitel V skal der være ret til at klage over afslag på asyl og afslag på en anmodning om at genoptage asylsagen efter, at der er truffet afgørelse i sagen, samt over en afgørelse om afvisning. Endvidere skal der være klageadgang ved en afgørelse om inddragelse af status.

Direktivet fastsætter, at klageinstansen skal være et effektivt retsmiddel, og kan således blandt andet være en domstol eller et tribunal. Retningslinier for, hvilke organer, der ifølge EU-retten kan karakteriseres som sådan, fremgår af EF-domstolens praksis. Der lægges herefter vægt på, at organet er stiftet ved lov, har permanent karakter, virker som en obligatorisk retsinstans, anvender en kontradiktorisk sagsbehandling, træffer afgørelse på grundlag af retsregler, samt om det er uafhængigt af administrationen.

Direktivforslaget indeholder endelig bestemmelser om opsættende virkning af en klage. Som udgangspunkt har en klage opsættende virkning. Dog er der visse undtagelser, herunder for klage over en afgørelse om afvisning og for en anmodning om genoptagelse. I sådanne tilfælde kan ansøgeren anmode klagein-

stansen om at tage stilling til, om han må blive i medlemsstaten under klagesagen.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 11. september 2000, den 5. september 2001, den 13. november 2001, den 24. september 2002, den 19. maj 2003, den 11. september 2003, den 16. oktober 2003, den 10. november 2003, den 30. januar 2004, samt den 12. marts 2004.

4. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet godkendte den 20. september 2001 med en række ændringsforslag Kommissionens oprindelige forslag til direktiv om asylprocedurer.

Europa-Parlamentet har oplyst, at de med ændringsforslagene har ønsket at styrke asylansøgnernes status og sikre medlemsstaternes efterlevelse af Flygtningekonventionen og den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Forslagene indeholder bestemmelser vedrørende forbedret adgang til juridisk assistance under asylsagen, forbedret information af asylansøgeren og dennes juridiske rådgiver, krav på en personlig samtale om asylmotivet, en begrænsning af kriterierne for at frihedsberøve asylansøgere, en begrænsning af mulighederne for at afvise asylansøgninger som ubegrundede, skærpede betingelser for at udpege et land som et sikkert tredjeland samt en udvidelse af anvendelsen af opsættende virkning af påklage.

På baggrund af blandt andet Europa-Parlamentets ændringsforslag fastlægger det reviderede direktivforslag om asylprocedurer på visse områder et højere niveau af minimumsgarantier for asylproceduren.

Da det reviderede direktivforslag har taget Europa-Parlamentets bemærkninger i betragtning, vil en fornyet høring af Europa-Parlamentet ikke finde sted.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i det oprindelige direktivforslag som begrundelse for at indføre fællesskabsretlig regulering på området anført, at situationen med hensyn til proceduregarantier for asylansøgere, kravene til beslutningstagning og standarderne for anvendelse af begreber og praksis, for eksempel fremskyndede procedurer, varierer betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat. Fastsættelsen af minimumsstandarder på fællesskabsplan vil være medvirkende til at begrænse asylansøgnernes sekundære bevægelser som følge af forskellige procedurer i medlemsstaterne.

Kommissionen har ikke gentaget begrundelsen for fremsættelsen af forslaget i det reviderede direktivforslag, hvorfor det antages, at ovennævnte begrundelse fortsat er gældende.

Det skønnes, at direktivforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Det reviderede forslag til direktiv om asylprocedurer har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen.

Såfremt tilsvarende regler ønskes gennemført i dansk ret, vil det kræve ændringer i udlændingeloven, ligesom en gennemførelse i dansk ret vil medføre visse statsfinansielle konsekvenser som det dog på nuværende tidspunkt ikke er muligt at skønne endeligt over.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er blevet orienteret om sagen forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 28. september 2000, den 27. – 28. september 2001 og 6. – 7. december 2001, den 14. – 15. oktober 2002, den 5. – 6. juni 2003, den 2. – 3. oktober 2003, den 6. november 2003, den 27. – 28. november 2003 og den 19. februar 2004.

Grundnotat om Kommissionens oprindelige forslag til Rådet direktiv om asylprocedurer blev sendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg den 18. juni 2001.

Dagsordenspunkt 10): Kommissionens forslag om etablering af et selvstændigt agentur for grænsekontrol (Kom (2003) 687 endelig)*

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Indledning

Kommissionen fremsatte den 11. november 2003 forslag til Rådets forordning vedrørende etablering af et europæisk agentur for forvaltning af operativt samarbejde ved de ydre grænser.

Forslaget er fremsat på baggrund af Det Europæiske Råd i Thessaloniki den 19. - 20. juni 2003 og Det Europæiske Råd i Bruxelles den 16. - 17. oktober 2003, der opfordrede Kommissionen til at fremsætte forslag om etablering af et selvstændigt agentur for grænsekontrol, således at det vil være muligt at opnå politisk enighed om hovedelementerne heri inden udgangen af 2003.

Kommissionens forslag er fremsat med hjemmel i EF-traktatens afsnit IV, artikel 66.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i EF-traktaten, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

Kommissionens forslag til etablering af et selvstændigt agentur udgør en udbygning af Schengen-reglerne.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 forventes en drøftelse af Kommissionens forslag med henblik på at opnå hel eller delvis politisk enighed herom.

2. Indhold

Kommissionens forslag indebærer etablering af et agentur for grænsekontrol med egen juridisk status og budget på maksimalt 15 mio. EURO per år i 2005 og 2006. Agenturet indtægter opnås gennem ydelser fra Fællesskabet, tredjelan-

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

des (Norges og Islands) bidrag, gebyrer for visse ydelser samt frivillige bidrag fra medlemslandene.

Agenturets personale forventes at blive fastlagt til omkring 30 personer. Kommissionen foreslår, at agenturets bestyrelse, der blandt andet skal udpege agenturets direktør, vedtager det årlige arbejdsprogram, forretningsorden og budget samt godkende en årlig rapport om agenturets arbejde, skal bestå af 12 repræsentanter fra de deltagende lande samt to repræsentanter fra Kommissionen. Der vil først på et senere tidspunkt blive taget stilling til agenturets geografiske beliggenhed.

Der lægges op til, at agenturet skal koordinere en række operationelle opgaver, herunder navnlig i forhold til de allerede etablerede ad-hoc centre vedrørende kontrol ved lande-, sø- og luftgrænser samt de tematiske centre vedrørende risikoanalyse, uddannelse og teknisk udstyr. Disse centre, der i dag koordineres af den Fælles Grænsekontrollinstans, er placeret i forskellige medlemslande, men alle interesserede lande kan deltage i centrenes arbejde. Agenturet skal træffe beslutning om at nedsætte, evaluere og koordinere nye forslag fra medlemslandene eller agenturet selv vedrørende fælles operationer og pilotprojekter. De deltagende medlemslande skal som udgangspunkt selv gennemføre disse fælles operationer eller pilotprojekter, men agenturet vil kunne nedsætte såkaldte *særlige afdelinger* i medlemslandene med henblik på, at disse *afdelinger* gennemfører fælles operationer og pilotprojekter.

Agenturet skal endvidere sikre en opfølgning på relevant forskning og forestå en registrering af medlemslandenes tekniske udstyr til brug for grænsekontrol, som medlemslandene på frivillig basis ønsker at stille til rådighed for andre medlemslande i en midlertidig periode.

Derudover er det foreslået, at agenturet skal koordinere fælles udsendelsesforanstaltninger, og agenturet vil i den forbindelse kunne gøre brug af eksisterende finansielle midler til udsendelse under Fællesskabets budget. Agenturet skal kunne udvikle bedste praksis for udstedelse af rejsedokumenter og udsendelse.

Kommissionen lægger ikke op til, at agenturet skal erstatte den nationale grænsekontrol, og agenturet får ikke udøvende kompetencer, hvorfor agenturet ikke vil kunne udføre grænsekontrollen. Der er alene lagt op til, at agenturet skal kunne yde to eller flere medlemslande teknisk bistand eller ekspertbistand med henblik på at håndtere konkrete situationer ved medlemslandenes eksterne grænser. Ekspertterne vil i disse tilfælde alene få en rådgivende rolle.

Det fremgår af Kommissionens forslag, at UK og Irland ikke deltager i vedtagelsen af forordningen og ikke bliver bundet heraf, idet UK og Irland ikke deltager i Schengen-samarbejdet for så vidt angår den ydre grænsekontrol.

Norge og Island vil som følge af disse landes deltagelse i Schengen-samarbejdet skulle deltage i agenturets virke.

Det forslås, at agenturet iværksættes den 1. januar 2005.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 16. oktober 2003, den 10. november 2003 og *den 12. marts 2004*.

4. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet vedtog den 9. marts 2004 en betænkning om forslaget, der generelt støtter oprettelsen af et uafhængigt agentur med egen juridisk status, da dette vil indebære en egentlig EU-indsats for forvaltning af de ydre grænser. Europa-Parlamentet er dog imod, at agenturet skal beskæftige sig med udsendelse af tredjelandsborgere med ulovligt ophold i medlemsstaterne.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i sin begrundelse for forslaget anført, at medlemslandenes administrationer ikke hver for sig er i stand til at sikre et overordnet og integreret europæisk samarbejde på det operative plan vedrørende medlemslandenes ydre grænser. Kommissionen finder, at en fællesskabsretlig struktur er nødvendig for at forbedre det operationelle samarbejde. Medlemslandene skal fortsat selv forestå gennemførelsen af konkrete operationer og projekter.

Det skønnes, at forordningsforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til etablering af et selvstændigt agentur for grænsekontrol har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen.

En tilknytning til forslaget på mellemstatsligt grundlag skønnes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er blevet orienteret om sagen forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003 og den 6. november 2003.

Forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. – 28. november 2003 blev sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik til orientering.

Dagsordenspunkt 11): Kommissionens forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste KOM (2002) 548 endelig*

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Indledning

Kommissionen fremsatte den 7. oktober 2002 forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste.

Kommissionens direktivforslag er fremsat med hjemmel i afsnit IV i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, artikel 63, stk. 1, nr. 3, litra a, og artikel 63, stk. 1, nr. 4. Direktivet skal i henhold til EF-traktatens artikel 67, nr. 1, vedtages med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Direktivforslaget blev drøftet i en åben debat på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 14. – 15. oktober 2002.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 forventes en drøftelse af Kommissionens forslag med henblik på at opnå hel eller delvis politisk enighed om forslaget.

2. Indhold

Direktivforslaget har til formål at fastsætte betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, elevudveksling, ulønnet praktik og volontørtjeneste.

Artikel 3 fastsætter, at direktivets regler vedrørende indrejse og ophold med henblik på studier er obligatoriske for medlemsstaterne, mens reglerne for indrejse og ophold med henblik på elevudveksling, ulønnet praktik og volontørtjeneste er fakultative for medlemsstaterne.

Direktivets artikel 5 fastsætter fælles betingelserne for indrejse og ophold på grundlag af studier, elevudveksling, ulønnet praktik og volontørtjeneste. Efter denne bestemmelse skal den pågældende være i besiddelse af gyldige rejsedokumenter, hvis den pågældende er mindreårig skal forældremyndighedsindehaverens samtykke foreligge, den pågældende skal råde over en sygeforsikring, og den pågældende må ikke være til fare for den offentlige orden og sikkerhed.

* Forslaget bliver fremsat med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

Artikel 6 fastsætter, at betingelserne for indrejse og ophold på grundlag af studier udover de i artikel 5 nævnte er, at den pågældende er optaget på en anerkendt videregående uddannelse, at den pågældende råder over tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv under sit ophold, og at den pågældende, såfremt det er nødvendigt for gennemførelsen af studierne, behersker medlemsstatens sprog.

Efter artikel 7 skal medlemsstaterne fremme de studerendes mobilitet gennem en særlig hurtig sagsbehandling, når en studerende, der har opholdstilladelse i en medlemsstat på grundlag af direktivet, skal fortsætte sin uddannelse i en anden medlemsstat.

Artikel 8, 9 og 10 fastsætter en række betingelser for indrejse og ophold med henblik på elevudveksling, ulønnet praktik og volontørtjeneste. Disse bestemmelser er fakultative, og medlemsstaterne er ikke forpligtigede til at anvende disse betingelser, når der i den enkelte medlemsstat gives ret til indrejse og ophold med henblik på elevudveksling, ulønnet praktik og volontørtjeneste.

Efter artikel 18 skal de studerende have adgang til at arbejde i medlemsstaten ved siden af sit studie i minimum 10 timer pr. uge eller omregnet til et antal dage om året. Medlemsstaterne kan begrænse adgangen til arbejde i det første år af opholdet.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har⁴ senest været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 12. marts 2004.

4. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet vedtog den 3. juni 2003 sin udtalelse om direktivforslaget.

Europa-Parlamentet er generelt positiv over for direktivforslaget.

Europa-Parlamentet har dog blandt andet peget på, at direktivets anvendelsesområde for så vidt angår studerende skal begrænses til kun at omfatte de lovæssigt anerkendte uddannelsesinstitutioner. Desuden finder Europa-Parlamentet, at medlemsstaterne skal have mulighed for at nægte en studerende at arbejde sideløbende med sine studier på andet studieår, hvis det viser sig, at den studerende ikke har opnået tilfredsstillende resultater på det første studieår. Endelig foreslås, at afgørelser vedrørende opholdstilladelser til studerende i forbindelse med fortsatte studier i en anden medlemsstat træffes inden for 60 dage.

Europa-Parlamentets forslag er ikke imødekommet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i sit forslag anført, at betingelserne for tredjelandssstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på blandt andet studier i dag er forskellige fra medlemsstat til medlemsstat. Hovedformålet med direktivet er at fastlægge en harmoniseret retlig ramme for tredjelandssstatsborgernes indrejse og ophold med henblik på blandt andet studier for at sikre, at målet om at EU som

helhed er en af verdens førende ekspertisecentre for uddannelse og faglig uddannelse kan opnås. Direktivforslaget fastsætter kun hovedprincipperne og på en række områder overlades det til medlemsstaterne at vælge, hvordan direktivet bedst kan gennemføres i medlemsstatens egne lovgivning.

Det skønnes, at direktivforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til direktiv forventes ikke at have hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen.

Såfremt tilsvarende regler ønskes gennemført i dansk ret, skønnes dette ikke at ville kræve ændringer i udlændingeloven eller at ville medføre statsfinansielle konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 14. – 15. oktober 2002.

Dagsordenspunkt 12): Meddelelse ledsaget af et forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning og et forslag til Rådets henstilling med henblik på at lette forskeres indrejse*

Nyt notat

1. Indledning

Kommissionen forventes den 24. marts 2004 at vedtage en meddelelse ledsaget af et forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning og et forslag til Rådets henstilling med henblik på at lette forskeres indrejse.

Kommissionens direktivforslag forventes fremsat med hjemmel i afsnit IV i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, artikel 63, stk. 1, nr. 3, litra a, og artikel 63, stk. 1, nr. 4. Direktivet skal i henhold til EF-traktatens artikel 67, nr. 1, vedtages med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 forventes Kommissionen at præsentere sin meddelelse, herunder forslag til direktiv og forslag til Rådets henstilling.

2. Indhold

Kommissionens kommende meddelelse forventes at indeholde såvel et direktiv om tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning som et forslag til Rådets henstilling med henblik på at lette forskeres indrejse.

Kommissionens kommende direktivforslag om tredjelandsstatsborgeres adgang til indrejse og ophold med henblik på forskning skal ses i forlængelse af Kommissionens forslag til Rådets direktiv om betingelser for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, ulønnet praktik og volontørtjeneste af 7. oktober 2002 (Kom(2002) 548 endelig).

Der er tale om to forbundne forslag, der skal supplere hinanden med henblik på fastlæggelse af en række rammepprincipper i EU for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på henholdsvis studier og forskning.

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

Kommissionens kommende forslag om forskere forventes at fastlægge, hvilke personer der kan opnå opholdstilladelse som forskere samt at angive, hvilke typer af forskning der kan danne baggrund for en sådan tilladelse.

Kommissionens kommende forslag til Rådets henstilling om at lette indrejsen for forskere forventes under henvisning til Lissabon-processen at opfordre medlemsstaterne til at fremme indrejsen for forskere snarest muligt.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 12. marts 2004.

4. Europa-Parlamentet

Meddelelsen med direktivforslaget og forslag til Rådets henstilling vil blive sendt til Europa-Parlamentet, når Rådet modtager meddelelsen

5. Nærhedsprincippet

Meddelelsen med direktivforslaget og forslag til Rådets henstilling er endnu ikke modtaget, hvorfor det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at vurdere direktivforslagets overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til direktiv og forslag til Rådets henstilling forventes ikke at have hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen.

Da meddelelsen endnu ikke foreligger, er det ikke på det nuværende grundlag muligt at vurdere, hvorvidt en gennemførelse i dansk ret vil kunne medføre lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik og Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik eller for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 13): Initiativ fra Kongeriget Spanien med henblik på vedtagelse af Rådets direktiv om transportvirksomheders forpligtelse til at fremsende oplysninger om befordrede personer, EUT C 82 af 5.4.2003, s. 8*

Nyt notat

1. Indledning

Spanien har den 25. marts 2003 fremsat forslag til Rådets direktiv om transportvirksomheders forpligtelse til at fremsende oplysninger om passagerer.

Beslutningsforslaget er fremsat med hjemmel i artikel 62, stk. 2, litra a, og artikel 63, stk. 3, litra b, og skal vedtages med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i EF-traktaten, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

Det fremgår af direktivforslagets præambel, at der er tale om et direktivforslag til udbygning af Schengen-reglerne.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 forventes sagen drøftet med henblik på at opnå hel eller delvis politisk enighed.

2. Indhold

Med det formål at forbedre grænsekontrollen og bekæmpe ulovlig indvandring forpligter direktivforslaget fysiske eller juridiske personer, der i erhvervsmæssigt øjemed udfører personbefordring ad luftvejen, til efter indcheckning at videregive en række personoplysninger til de kompetente myndigheder på ankomstdestinationen på disses foranledning.

Oplysninger, der indsamles, videregives så vidt muligt elektronisk. I den forbindelse lagres oplysningerne i en midlertidig fil, som transportvirksomhederne forpligtes til at slette inden 24 timer efter ankomst. De relevante kontrolmyndigheder skal som udgangspunkt ligeledes slette de modtagne oplysninger inden for 24 timer.

* Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

Ifølge direktivforslaget kan transportvirksomheder, der undlader at videregive personoplysninger, eller som videregiver ufuldstændige eller urigtige personoplysninger, pålægges sanktioner.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 12. marts 2004.

4. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Med direktivforslaget sikres, at alle medlemsstater indfører bestemmelser vedrørende lufttransportvirksomheders forudgående videregivelse af oplysninger til de kompetente nationale kontrolmyndigheder om passagerer, der befordres ind på medlemsstaternes område. Direktivforslaget skønnes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Direktivforslaget har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da Danmark efter Protokollen om Danmarks Stilling ikke deltager i vedtagelsen.

En tilknytning til direktivet på mellemstatsligt grundlag skønnes hverken at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller for Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Dagsordenspunkt 14): Kollektiv evaluering: Udkast til revideret landerapport om Rumænien

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Indledning

Rådet vedtog den 29. juni 1998 en fælles aktion om en mekanisme for kollektiv evaluering af kandidatlandenes iværksættelse, anvendelse og faktiske gennemførelse af EU's acquis på området for retlige og indre anliggender.

Ekspertgruppen, der er nævnt i artikel 2 i den fælles aktion, blev nedsat den 10. juli 1998. Gruppen har til opgave at forberede og ajourføre kollektive evalueringer af kandidatlandene på området for retlige og indre anliggender. Ekspertgruppen afholder jævnlige møder.

Artikel 4 i den fælles aktion indeholder en bestemmelse, hvorefter Rådet skal orienteres om fremskridtene og resultaterne i forbindelse med de kollektive evalueringer.

Rådet har jævnligt godkendt rapporter om fremskridtene og resultaterne i forbindelse med de kollektive evalueringer.

Der er udarbejdet landerapporter fra ekspertgruppen vedrørende samtlige tiltrædende lande og kandidatlande, og disse landerapporter er taget til efterretning af Rådet. Ekspertgruppen har ligeledes foretaget en revision af samtlige landerapporter.

Ekspertgruppen har nu foretaget den anden revision af rapporten om Rumænien.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. marts 2004 eller på et snarligt kommende rådsmøde forventes den anden reviderede rapport om kandidatlandet Rumænien taget til efterretning af Rådet.

2. Indhold

Rapporterne indeholder information om og status på kandidatlandenes iværksættelse, anvendelse og faktiske gennemførelse af EU's acquis på området for retlige og indre anliggender opdelt i fem hovedområder: grænsekontrol, asyl, migration, politi- og toldsamarbejdet og retligt samarbejde samt menneskerettigheder og korruption.

Rapporten vedrørende Rumænien indeholder opdaterede oplysninger i forhold til den tidligere reviderede rapport, som Rådet (landbrug) tog til efterretning den 27. juni 2002. Revisionen af den første reviderede rapport er et led i den løbende vurdering af, hvor langt kandidatlandene er kommet i deres tilpasning til EU-regelsættet på området for retlige og indre anliggender.

Af konklusionerne i rapporten fremgår blandt andet, at Rumænien har gjort væsentlige fremskridt siden sidste rapport.

For så vidt angår grænsekontrollen ses Rumænien at være på rette vej, idet mange vigtige og nødvendige beslutninger er blevet truffet i de seneste år. Grænsepolitiet er således nu blevet en national myndighed med ansvar for alle grænserne. Men der ses endnu at være væsentlige mangler med hensyn til blandt andet udstyrsbehov i forbindelse med overvågning, kommunikation, logistik, mobilitet og infrastruktur langs de rumænske grænser.

På visumområdet er der siden den sidste evalueringsrapport ikke sket væsentlige fremskridt, idet der alene er foretaget tilpasning af visumpolitikken til EU's landelister i forhold til F.Y.R.O.M. Der udestår således endnu tilpasningsbehov over for flere tredjelande, herunder Rusland, Tyrkiet og Ukraine.

Det rumænske politi er ikke længere tilknyttet militæret. Politiet er dog stadig karakteriseret ved en hierarkisk opbygning og gammeldags holdninger. Der ses ikke at være et effektivt samarbejde mellem underafdelingerne, der for fleres vedkommende er underbemandede og dårligt udstyret. Herudover er lønningerne for lave, hvilket fører til udbredt korruption.

Det rumænske retsvæsen undergår for tiden en grundlæggende reform af strukturer og arbejdsmetoder. Mange reformer er således blevet påbegyndt, men i praksis mangler endnu meget at blive gjort, herunder en modernisering af dommerprofessionen.

På menneskerettighedssiden har Rumænien opnået fremskridt i de seneste år blandt andet med hensyn til beskyttelse af børn og mindretal ved udvikling af regler på området og etablering af institutioner, der skal tage sig af problemerne. De finansielle ressourcer øremærkede til sådanne projekter er dog endnu utilstrækkelige.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandrings samarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandrings-samarbejdet (SPAIS) den 12. marts 2004.

4. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet har ikke relevans for sagen.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes hverken at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik (tidligere Folketingets Retsudvalg) er blevet orienteret om sagen forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 27. – 28. maj 1999, den 4. oktober 1999, den 27. marts 2000, den 29. maj 2000, den 28. september 2000, den 9. november 2000, den 15. – 16. marts 2001, den 28. – 29. maj 2001, den 21 – 22. februar 2002, den 25. – 26. april 2002, den 13. – 14. juni 2002 og den 14. – 15. oktober 2002, den 28. – 29. november 2002, den 19. december 2002, den 27. – 28. februar 2003, den 2. – 3. oktober 2003, den 27. – 28. november 2003 og den 19. december 2003.